POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce:	Bc. Andrea Krchová
Název:	*Román* De usynlige *Roye Jacobsena v německém a českém překladu*
Akademický rok:	2016/2017
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Věra Kloudová, Ph.D.
Oponent:	PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Předložená diplomová práce Bc. A. Krchové je interdisciplinární sondou do problematiky strukturních rozdílů mezi jazyky a toho, jak se tyto rozdíly manifestují na poli překladatelských postupů a metod.

Struktura práce zahrnuje 7 stěžejních oddílů. Z hlediska výstavby by u dvou z nich bylo možné uvažovat o přesunutí: rozhovory s překladateli (stávající kap. 5) se jeví jako součást vyššího celku „Překladatelé románu De usynlige“ (stávající kap. 4). Podkapitola 6.6 (Interpunkce) spíše náleží do blízkosti kapitoly týkající se syntaxe, každopádně před oddíl ke stylistice (6.5), který je zpravidla přesažný, shrnující.

Práce formuluje základní hypotézu, že „překlad mezi příbuznými germánskými jazyky… vykazuje více podobností než překlad z norštiny do češtiny“ (str. 11). Kromě toho si klade otázku, zda lze vysledovat rozdíly z hlediska „týmové vs. samostatné práce“ (str. 11) u obou překladů.

Práce je interdisciplinární, když propojuje literárněvědné zkoumání (analýza originálu), filologicky zaměřené pojednání (strukturní rozdíly mezi jazyky) a translatologické metody (translatologická, popřípadě překladatelská analýza).

Jedním z cílů práce je uvést „typické znaky překladu z norštiny do němčiny a češtiny“, postrádám však návaznost na dosavadní výzkum v těchto oblastech (odkazuje se na diplomové práce, chybí však odkazy na translatologicko/filologické kontrastivní studie). Taktéž svým zčásti filologickým zaměřením implicitně pojednává o problematice interference mezi (příbuznými) jazyky, toto (zásadní) téma rovněž není teoreticky podchyceno.

Literární analýza začíná na str. 15. Zde schází uvedení teoretické/metodologické opory pro danou analýzu (přístupů je celá řada). Vzhledem k tomu, že kapitola končí oddílem „Možné překladatelské problémy“ (oddíl 2.2.5), čtenář práce navíc zjišťuje, že pojednání de facto představuje analýzu překladatelskou (übersetzungsrelevante [Text-]Analyse).

Kladně hodnotím zpracování oddílu k recepci románu, neboť je to kategorie pro zkoumání podstatná.

V kapitole 4 (Překladatelé…) jsou uvedeny medailony překladatelů, citelně však chybí odkazy na použité zdroje při kompilaci profilů daných osobností, což je v akademické práci podstatný nedostatek. Překvapí i úplná citace rozhovorů s překladateli v kap. 5. Vzhledem k tomu, že se jedná o podpůrný materiál, takový typ zdroje se zpravidla uvádí do přílohy a v těle práce se uvede autorovo shrnutí poznatků.

V případě transl. analýzy se různí popis jejího zaměření; fakticky se práce zaměřuje na rovinu lexikální, syntaktickou a stylistickou, avšak na str. 13 hovoří o cíli práce zaměřit se na lexikum, morfologii a syntax, na str. 72 pak je řeč ještě o kategorii sémantické. Patrně se jedná o přehlédnutí. Metoda analýzy je zevrubná, detailní, výsledky jsou prezentovány názorně. Diskutabilním se zpočátku jeví sloučení stylistické a sémantické roviny při analýze (např. u vynechávek, oddíl 6.5.3.1), avšak diplomandka věc vysvětluje v oddílu 6.5.4, když uvádí obě roviny zkoumání do přímé souvislosti (vyjma problematiky přehlédnutí/neporozumění).

Ke konci práce by bylo vhodné uvést výsledky transl. analýzy jako shrnutí příslušné kapitoly (kap. 6) a neprezentovat je až v samotném závěru (str. 72). Závěr je typicky určen k verifikaci/vyvrácení hypotéz. Pokud jde o verifikaci hypotéz, ani jedna nebyla pro dané dílo a jeho překlady verifikována. V závěru by bylo žádoucí zopakovat následující stanovisko z úvodu práce: „Výsledek analýzy sice bude hypotetický, neboť zkoumáme pouze jedno vybrané dílo…“ (str. 12). Bez tohoto omezení totiž verifikované/vyvrácené hypotézy uvedené na závěr práce neodpovídají výchozím hypotézám z jejího počátku, které jsou formulovány obecně.

Formální zpracování práce a úroveň jazyka jsou příkladné.

Závěr:

Práce implicitně plní, co si předsevzala, a je přínosem pro interdisciplinární zkoumání jazyků z pohledu literárněvědného, filologického a translatologického.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *velmi dobře*.
O konečném hodnocení rozhodne průběh obhajoby.

V Praze dne 8. září 2017

Tomáš Svoboda